

об'єкту сприйняття, повинна бути цікавою. Охарактеризувати його можна як багатозадачний простір, що концентрує в собі відвідувачів з різними цілями відвідування. Відкриті простори у структурі будівлі громадсько-культурного комплексу або багатофункціонального комплексу є своєрідним центром тяжіння відвідувачів, набуваючи все більш значущу роль, насичена функціонально та емоційно.

На етапі проектування важливо прогнозувати всі можливі сценарії використання багатофункціональних відкритих просторів в культурних центрах на багато років вперед. Необхідно закладати можливість не менше трьох варіантів сценаріїв використання.

Прикладом формування таких просторів в культурних центрах, які пов'язані вуличними просторами є культурний центр МЕСА у Франції, де зв'язок між вулицею і набережною досягається за допомогою системи пішохідних пандусів, що утворюють на підйомі в центральній частині будівлі відкритий майданчик з візуальним розкриттям на воду. Саме цей майданчик організовує зв'язок міського середовища з внутрішньою системою громадських просторів, розташованих по вертикальній осі центру. Культурний центр є прикладом вдалої інтеграції культурного об'єкта в міське середовище. Будівля має розвинену по вертикалі систему багатофункціональних просторів, головне з яких має на сьогоднішній день чотири основних сценарії використання з можливістю подальших змін в ході експлуатації. Завдяки принципу розміщення системи відкритих громадських просторів на перших поверхах, культурні центри постійно наповнені життям, залучаючи жителів району.

Таким чином, відкриті простори культурно-громадського центру характеризуються переважно як рекреаційні зони насичені унікальними архітектурними елементами та просторами та пов'язані з навколишнім міським середовищем.

ПРИЙОМИ ФОРМУВАННЯ ПРОСТОРОВО-ЧАСОВОГО СЮЖЕТУ В КІНОМИСТЕЦТВІ ТА АРХІТЕКТУРІ

Жупінська А.Ю.

Науковий керівник – Жмурко Ю.В., канд. архіт., доцент

Професор гуманітарної географії Девід Кларк казав: «Напевно, у багатьох з нас було дивне, раптове відчуття: коли ви гуляєте містом і раптом відчуваєте, ніби перебуваєте на знімальному майданчику. Це без усяких сумнівів вплив кінематографа».

Всю спільну історію кіно і архітектура дуже активно впливали один на одного, а також впливали на своїх глядачів. Протягом свого

існування фільми вражали здатністю показувати невідомі світи, поновому показувати нам вже існуючі місця. Будь-які локації наповнені сенсом: форми будівель, те як люди живуть в них, природа навколо, як і оточуюча в житті архітектура, - все це впливає на наше сприйняття простору.

Простір та час пов'язані між собою та є дуже важливими для архітектури. Саме просторово-часова структура визначає архітектурно-містобудівне середовище, в якому людина знаходиться кожного дня. У кіно простір та час - це не тільки декорації та хронометраж картини. Багато режисерів намагалися "підкорити" час та простір у своїх роботах. Так британсько-американський кінорежисер Крістофер Нолан вивчає не тільки людську природу, сутність, а ще й час, пам'ять, простір і саму реальність. У своїх картинах Нолан використовує нелінійні сюжети, які руйнують наше уявлення про звичайний плин часу. Наприклад, у фільмі «Тенет» ми бачимо інверсію, а в «Інтерстеллар» час то сповільнюється, то прискорюється. Також Крістофер Нолан показує гнучкість простору в уяві, сні, та навіть у космосі. Фантастичний фільм «Начало» саме приклад того, як простір та архітектура можуть створюватися, змінюватися, руйнуватися та підкорятися майже за мить. Це перша й важлива схожість, пов'язаність між архітектурою та кінематографом.

В архітектурному середовищі та кінопросторі, діє свій сценарій, своя композиція. Кадр в кіно може будуватися, як в архітектурі, за класичним золотим перетином або завдяки перспективі, або з урахуванням лінії горизонту, але це ще не все. Наприклад, американський режисер Уес Андерсон застосовує симетрію кадру в таких фільмах, як «Готель "Гранд Будапешт"», «Королівство повного місяця», «Поїзд на Дарджилінг». Цей прийом Андерсон запозичить у відомого режисера Стенлі Кубрика, який успішно використовував симетрію в культовому «Сяйві».

Також можна відзначити, що для архітектури дуже важливі такі категорії як світло та тінь. Вони підсилюють та створюють акценти, формують об'єм, пластику, в цілому атмосферу, настрій твору мистецтва. В архітектурі це грає ключову роль, як і в кінематографі. Режисери, які мають малий бюджет, почали пошук виразності, якої можна було б досягти вдалою формою тіні. Для прикладу можна розглянути «Ван Хельсінг» Стівена Соммерса, де головний антагоніст – граф Дракула. До кульмінації фільму ми не бачимо його в образі вампіра – режисер показує нам лише страшну крилату тінь. Так однією лише тінню або силуетом можна створити інтригу в фільмі.

Ще одна важлива складова – колір. В архітектурі він грає роль акценту і настрою для глядача. Деякі архітектори, наприклад, Луїс Барраган використовують у своїх проєктах примітивні форми та насичені яскраві кольори як основний акцент. У кіномистецтві колір нерідко має свій сенс і найчастіше кольорова гама обмежена за задумом режисера. У знаменитій «Матриці» сестер Вачовські величезну увагу відведено кольоровій гамі. Наприклад, зелені відтінки посилюють ілюзорність самої матриці і відсилають до зелених символів у титрах, в реальності фільму переважають бліді, блакитні відтінки, для контрасту з'являються білий і тривожний червоний, що сповіщає про небезпеку.

Отже, архітектура та кіно мають багато спільного. На перший погляд це дуже різні види мистецтва, але вони можуть доповнити один одного. Кінематографісти використовують такі ж самі прийоми, що й архітектори. Тож можна зробити висновок, що і архітектори можуть надихнутися фільми: їх ідею, сценарії, композиція, об'єм та кольори привнесуть до архітектурних проєктів більш виважені композиційні рішення.

ОЗЕЛЕНЕННЯ БУДІВЕЛЬ ЯК РІШЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ЗАВДАНЬ

Давиденко О.І.

Науковий керівник – Жмурко Ю.В., канд. архіт., доцент

Збільшення кількості міського транспорту і автомобілів в сучасних містах і особливо мегаполісах призводить до розширення проїжджої частини вулиць за рахунок вирубки дерев і чагарників. У зв'язку з цим екологічна обстановка в містах погіршується. Останнім часом площа зелених насаджень у великих містах постійно скорочується, і сьогодні на одного жителя припадає лише 5 м² озеленення замість передбачених за нормами 23 м². Правильне і раціональне рішення для любого міста з напруженим екологічним станом - почати використовувати дахи будівель і споруд для створення і організації ландшафтно-архітектурних об'єктів із застосуванням зелених насаджень, малих архітектурних форм і площинних елементів благоустрою.

В даний час влаштування елементів ландшафтно-архітектурних об'єктів на плоских дахах будівель і споруд набуває популярності у всьому світі. Особливо актуальним є використання вільних площ дахів будівель і споруд в умовах великих міст, де вартість незабудованої землі надзвичайно висока. Плоскі дахи можуть застосовуватися для організації літніх кафе, ресторанів, ділових майданчиків, рекреаційних зон, садів і т. п. Причому створення садів на дахах будівель і споруд